

📴 Original Research

E-ISSN: 2538-4430 ISSN: 2382-9796

Numerical Study and Analysis of Thermal Parameters of Subcooled Flow Boiling and Presentation of Prediction Models based on Artificial Neural Network Algorithm

Milad Esfandiar^{1*}, Gholamreza Pourabdi², Mostafa Akbari³, Erfan Eskandari⁴

¹ Faculty Member, Department of Mechanical Engineering, Technical and Vocational University (TVU), Tehran, Iran.

²MSc., Faculty of Electrical Engineering Malek Ashtar University of Technology (MUT), Tehran, Iran.

³Assistant Professor, Department of Mechanical Engineering, Technical and Vocational University (TVU), Tehran, Iran.

⁴MSc., Faculty of Mechanical Engineering, Khaje Nasir Toosi University of Technology (KNTU), Tehran, Iran.

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Received: 03.05.2023 **Revised:** 04.23.2023 **Accepted:** 05.29.2023

Keyword: Numerical simulation Machine learning Artificial neural networks Heat transfer coefficient

*Corresponding Author: Milad Esfandiar Email: miladsfandyar2000@gmail.com Subcooled flow boiling can transfer heat, which is used in heat rejection systems in many industrial applications such as microprocessors, internal combustion engines, and power plant industries. In addition, due to subcooled flow boiling's significant heat dissipation potential, it is mostly used in cooling systems such as air conditioning and electronic component coolers. In the present study, subcooled flow boiling in a pipe was investigated using axisymmetric numerical simulation based on the Euler-Euler. The values of thermal parameters (local and average heat transfer coefficient, local steam volume fraction, and average and local wall temperature) under different boundary conditions (pressure, subcooled temperature, mass flux, heat flux, and inlet length) for pure water were investigated. Although numerical approaches give a complete insight into the flow pattern and thermal characteristics, the simulation of complex multiphase flows requires high computational resources and is very time-consuming. In conclusion, a deep learning approach based on artificial neural networks to predict the mentioned parameters in pure water was presented. The results of the prediction models showed that these models can accurately predict the objective functions with an average absolute error of less than 2.5% and a coefficient of determination greater than 0.9.

©2023 Technical and Vocational University, Tehran, Iran. This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0 license) (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The use of more and more miniaturized electronic devices has created a new challenge for the cooling process of these devices. The conventional methods of cooling do not work on modern gadgets, so more research is devoted to finding new approaches to dissipate the significant heat generated by these devices. One remedy to this problem is employing twophase flows since they have a high capability of heat dissipation. Multiphase flows benefit from high latent heat, so they could outperform the conventional methods of heat transfer. Subcooled flow boiling is a form of these flows that have been widely used in industrial applications. Subcooled flow boiling of pure water refers to a heat transfer process in which water flows through a heated surface at a temperature below its saturation point. This phenomenon occurs when the liquid is heated to a temperature higher than its boiling point but still remains in a liquid phase due to applied external pressure, such as in a power plant's pressurized water reactor. It is a widely researched topic that has received considerable attention from scientists and engineers due to its practical significance in various industrial and engineering applications. Subcooled flow boiling is known for its high heat transfer rates compared to other cooling methods, making it an effective means of dissipating thermal energy from high-heat flux surfaces. Heat transfer in subcooled flow boiling occurs in two stages: nucleate boiling and convective boiling. During nucleate boiling, bubbles are formed on the heated surface due to localized superheating. The bubbles can either remain attached to the surface and grow in size to eventually detach or merge with other bubbles, leading to clumping or coalescence. Convective boiling occurs as the liquid flows over the heated surface and absorbs the heat from the bubbles formed during nucleate boiling. The heated liquid then rises to the surface and releases the heat into the surroundings. In the present study, subcooled flow boiling in a pipe was investigated using axisymmetric numerical simulation based on the Euler-Euler. The values of thermal parameters (local and average heat transfer coefficient, local steam volume fraction, and local and average wall temperature) under different boundary conditions (pressure, subcooled temperature, mass flux, heat flux, and inlet length) for pure water were investigated.

Methodology

The Euler-Euler method is a two-fluid model used to simulate the subcooled flow boiling of water. In this method, the flow is divided into two phases: liquid and vapor. The method solves the conservation equations separately for each phase, considering their interphase mass, momentum, energy, and species exchange. Hyperparameter tuning was used to optimize artificial neural networks. The mean absolute error and coefficient of determination were used for the model evaluation. The model was fully validated with the experimental results. The grid independency was carried out on the simulations. The geometry of the problem was as follows:

Results and discussion

The results were presented in two different sections, one of which was the numerical simulation results, and the other showed the predictive models. The results revealed wall temperature was augmented by incrementing the heat flux and pressure. However, increasing the subcooled temperature and mass flux led to a decrease in the wall temperature. Regarding the vapor volume fraction, the increase in the pressure inversely affected this parameter, but greater vapor generation was observed by augmenting the heat flux. The increase in mass flux also caused a drop in the vapor volume fraction. However, the most significant effect was the variation in subcooled temperature. By increasing the subcooled temperature, the beginning of the bubble generation was delayed. In addition, the amount of vapor generation was alleviated. The results of the predictive models were very accurate, and considering the computational costs, the ANN models are far more cost-effective when compared to the numerical simulations.

Conclusion

Water boiling in three dimensions was simulated using the Euler-Euler method. 408 cases were generated by altering the boundary conditions of the problem. This generated a wide range of data for the results. The numerical results obtained from the analysis were utilized to generate predictive models. In order to optimize the predictions, all the contributing factors in the ANN model was adjusted carefully. When the models were trained well, the datasets were used for evaluating their performance. The extraordinary capabilities of the machine learning models to understand such complicated flows has made them very popular. Although multiphase flows inherently have very complex flow patterns, the ANN models were able to fully understand the variations. The computational costs of the simulations and machine learning-based predictive models were compared. The results showed that using ANN models is far better in terms of accuracy and computational cost.

فصلنامه علمی دانشگاه فنی و حرفهای فصلنامه علمی دانشگاه فنی و حرفهای ۱۹۰۰ ، دوره ۲۰، شماره ۱، ۱۷۷–۱۰۰ ۱۹۰۰ ، نشریه: <u>https://karafan.tvu.ac.ir/</u> ۱۰.10.48301/KSSA.2023.388017.2469

🕬 مقاله پژوهشی

شاپای الکترونیکی: ۴۴۳۰-۲۵۳۸ شاپای چاپی: ۹۷۹۶-۲۳۸۲

مطالعهٔ عددی و آنالیز پارامترهای حرارتی جوشش جریانی مادون سرد و ارائه مدلهای پیش بینی مبتنی بر الگوریتم شبکهٔ عصبی مصنوعی

میلاد اسفندیار ایا ای معلامرضا پورعبدی ای 🕫 مصطفی اکبری ای 💼، عرفان اسکندری ا

-۱ عضو هیئت علمی، گروه مهندسی مکانیک، دانشگاه فنی و حرفه ای، تهران، ایران.

- ۲- دانش آموخته کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی برق، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران، ایران.
 - ۳- استادیار، گروه مهندسی مکانیک، دانشگاه فنی و حرفهای، تهران، ایران
- ۴- دانش آموخته کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی، تهران، ایران.

چکیدہ	اطلاعات مقاله
جوشش جریانی مادون سرد توانایی بالایی در انتقال حرارت دارد که در	دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۱۲/۱۴
سیستمهای دفع گرما در بسیاری از کاربردهای صنعتی مانند ریزپردازندهها،	بازنگری مقاله: ۱۴۰۲/۰۲/۰۳
موتورهای احتراق داخلی و صنایع نیروگاهی استفاده میشود. همچنین، با توجه	پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۳/۰۸
به پتانسیل دفع حرارت قابل توجه فرآیند جوشش، از آن بیشتر در سیستمهای	
خنك كننده مانند تهوية مطبوع و خنك كنندههاى قطعات الكترونيكي مورد	کلید واژگان:
استفاده قرار میگیرند. در مطالعهٔ حاضر، با استفاده از شبیهسازی عددی اکسی	حل عددی
سیمتریک مبتنی بر روش اویلر⊣ویلر جوشش جریانی مادون سرد در یک لوله	الگوریتم یادگیری ماشین
را مورد بررسی قرار داده و مقادیر پارامترهای حرارتی (ضریب انتقال حرارت	شبكة عصبى مصنوعي و ضريب انتقال حرارت
محلی و متوسط، کسر حجمی بخار محلی و متوسط و دمای دیوارهٔ محلی و	
متوسط) تحت شرایط مرزی مختلف (فشار، دمای مادون سرد، شار جرمی، شار	* نویسنده مسئول: میلاد اسفندیار
حرارتی و طول ورودی) برای آب خالص مورد بررسی قرار گرفته است. اگرچه	پست الکترونیکی:
رویکردهای عددی دید کاملی در مورد الگوی جریان و ویژگیهای حرارتی	miladsfandyar2000@gmail.com
میدهند، شبیهسازی جریانهای چندفازی پیچیده نیازمند منابع محاسباتی	
بالایی است و بسیار زمانبر است. در نتیجه، ما یک رویکرد یادگیری عمیق	
مبتنی بر شبکههای عصبی مصنوعی برای پیشبینی پارامترهای ذکر شده در	
آب خالص ارائه میکنیم. نتایج حاصل از مدلهای پیشبینی نشان میدهد که	
این مدلها قادر به پیشبینی دقیق توابع هدف با میانگین خطای مطلق کمتر	

از ۲/۵٪ و ضریب تعیین بیشتر از ۱/۹ است.

© 02023 Technical and Vocational University, Tehran, Iran. This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0 license) (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

مقدمه

یک تکنیک متداول تغییر فاز در سیستمهای خنک کننده، انتقال حرارت جوشش هستهای است که به دلیل توانایی قدر تمند دفع گرما معروف است. بزر گترین نگرانی در این فرآیند خشک شدن است، زمانی اتفاق مے افتد که دمای دیواره از نقطه ذوب مواد بالاتر می رود [۱; ۲]. جوشش جریانی مادون سرد نوعی خاصی از جوشش هستهای است که در آن دمای توده کمتر از دمای اشباع سیال کاری است. جوشش جریانی مادون سرد در کانالهایی با قطرهای نسبتاً کوچک به دلیل سادگی در استفاده و نسبت سطح به حجم بالا مورد توجه قرار گرفته است. در این جریان، قبل از فرآیند جوشش، دمای سیال با انتقال حرارت جابجایی افزایش می یابد. سیس در لایهٔ مجاور دیواره، فر آیند جوشش هستهای مادون سرد شروع می شود. پس از آن، حبابهای کوچکتری که هستههای جوانه زنی را ترک می کنند، با هم ادغام می شوند و حباب بزرگتری را تشکیل میدهند. این روند تا زمانی ادامه می یابد که الگوی جریان به جریان اسلاگ تبدیل شود. جوشش جریانی در دهههای اخیر توجه بیشتری را به خود جلب کرده است، زیرا تکنولوژیهای نوآورانه فشردهتری در حال طراحی هستند و نیاز بیشتری برای دفع گرما در سیستم های اویونیک، قطعات الکترونیکی و خودروهای هیبریدی مورد نیاز است. اخیراً، جوشش جریانی مادون سرد توانسته است با استفاده از گرمای محسوس و نهان سیال خنککننده، به عنوان راه حلى براي رفع اين نياز استفاده مي شود. جوشش جرياني مادون سرد روشي مؤثر براي دفع گرما است به نحوي که دمای تودهٔ سیال کمتر از دمای اشباع مایع باشد در حالی که گرمای اعمال شده به دیواره برای جوانه زنی کافی است [۳]. با استفاده از گرمای نهان سیال، جوشش جریانی مادون سرد می تواند مقادیر بالاتری از سیستمهای خنککننده تک فاز معمولی را دفع کند. این الگوی جریان دارای مزیت افزودهای است که به طور گسترده برای صنایعی مانند نیروگاهها، مبدلهای حرارتی و سیستمهای خنک کننده الکترونیکی در دسترس است، بنابراین تمام تحقیقات در این زمینه دیر یا زود برای کاربران در زندگی روزمره قابل اجرا خواهد شد [۴]. جوشش جریانی مادون سرد به دلیل سادگی در ساختار، نسبت سطح به حجم بالا، محتوای سیال خنک کننده کم و دمای سطح نسبتاً یکنواخت نسبت به روش های معمولی ترجیح داده می شود. با این حال، پیچیدگی جریان دو فاز علاوه بر تأثیر پارامترهای بسیار زیاد در انتقال حرارت این نوع جریان سبب ایجاد دغدغه در طراحان شده است. این موضوع زمانی بیشتر تشدید می شود که یک خطا در طراحي اوليهٔ سيستم خنک کننده مي تواند باعث آسيب هاي فاجعهبار به محيط اطراف شود. به عبارت ديگر، حتي ممکن است دمای دیواره از دمای ذوب مواد بیشتر شود، که می تواند منجر به نشت سیال سمی شود. این امر نیازمند یک ابزار پیش بینی دقیق برای طراحی سیستمهای حرارتی مبتنی بر جریان دو فازی قابل اعتماد و قوی است.

مطالعات تجربی و عددی متعددی برای بررسی جوشش جریانی مادون سرد انجام شده است. قبل از ظهور سیستمهای محاسباتی با توانایی بالا، محققان از رویکردهای تجربی برای بررسی فرآیندهای جوشش جریانی استفاده می کردند [۵; ۶]. به دلیل رفتار فیزیکی پیچیده فرآیندهای جوشش، این آزمایشها در محدودهٔ کمیاز پارامترهای مؤثر انجام می شد. علی رغم این محدودیتها، روابط تجربی [۷; ۸] توسط محققان مختلف پیشنهاد شد. برای بهبود کار پیشگامان، چن^۱ [۹] روشی را پیشنهاد کرد که در آن دو پارامتر مؤثر، یعنی عدد رینولدز دوفازی و تابع دینامیک حباب، در کنار هم مورد استفاده قرار گرفتند که منجر به انحراف متوسط ۲۲٪ در بین ۶۰۰ نقطه داده شد. رابطهٔ ارائه شده چن برای کسرهای حجمی بخار کمتر از ۲/۰ معتبر است. شاه^۲ [۱۰] از اعداد بدون بعد از جمله عدد فرود، عدد جوشش و عدد کانوکشن استفاده کرد تا به طور کامل رفتار جوشش جریانی را نشان دهد. مدل گرافیکی او بر اساس ۲۸۰ نقطه داده از ۸ سیال کاری است که طیف گستردهای از فشارها را پوشش می دهد و میانگین انحراف ۱۴٪ را دارد. بنت و چن

¹ Chen

² Shah

۱۱] یک مدل اصلاح شده از رابطهٔ چن را با اضافه کردن عدد پرانتل ارائه کردند. آنها آزمایشی را بر وی سیالات و مخلوطهای خالص انجام دادند و بیش از ۱۰۰۰ نقطه داده را گزارش کردند و این نقاط داده را با رابطهٔ پیشنهادی خود مقایسه کردند که منجر به انحراف میانگین ۱۴/۹٪ شد. کندلیکار^۲ در [۱۳;۱۲] یک رابطه را برای پیش بینی ضریب انتقال حرارت جوشش جریانی اشباع ارائه کرد. مدل او از دو جزء تشکیل شده بود، جوشش هستهای و جوشش جابجایی، که هر کدام به ضریب انتقال حرارت کلی کمک میکنند. این مدل با ۵۲۴۶ نقطه داده مورد بررسی قرار گرفت و برای آب و R-۱۱۳ به ترتیب با میانگین انحراف ۱۵/۹ ٪ و ۱۸/۸ ٪ مورد بررسی قرار گرفتند. اخیراً، برتش^۳ [۱۴] یک رابطهٔ نيمه تجربي را بر اساس مدل چن ارائه كرد. از رابطهٔ فنگ^۴ [۱۵] افزايش فوق العادهاي را در تعداد نقاط داده استفاده شده برای ارائه مدل ها نشان داد. در مدل بر اساس ۱۷۷۷۸ نقطه داده ارائه شده است. مدل ارائه شده توسط این مطالعه توسط مجموعه داده دوم که از ۶۶۶۴ نقطه تشکیل شده است مورد ارزیابی قرار گرفته است. این مدل از گروهی از اعداد بدون بعد از جمله عدد جوشش، عدد فرود و عدد باند استفاده می کند. نتایج گزارش شده نشان دهنده میانگین انحراف مطلق ۴/۵٪ و ۴/۴٪ برای مجموعه دادههای اول و دوم است. پیاسکا^ه [۱۶] آزمایشی را برای بررسی جوشش جریانی مادون سرد در یک مینی کانال مستطیلی شامل هفت جهت مختلف در فشارهای نسبتا کم تا ۴۰۰ کیلویاسکال انجام داد. در یک مطالعهٔ دیگر، استراک و پیاسکا^ع [1۷] از همان مجموعه دادها برای مقابسه عملکر د روابط ارائه شده توسط سایر محققان استفاده کردند و سیس رابطهٔ جدیدی را برای جوشش جریانی مادون سرد پیشنهاد کردند. مدل آنها توانست به میانگین خطای مطلق ۱۴٪ در پیش بینی عدد ناسلت دست یابد. پل و همکاران ۲ [۱۸] جوشش جریانی جابجایی را بررسی کردند و نشان دادند که عدد رینولدز فاز بخار در مطالعات قبلی نادیده گرفته شده است. آنها نه تنها نشان دادند که اثر عدد رینولدز فاز مایع در کیفیتهای بالا ناچیز است، بلکه یک عامل تقویت کننده نیز اضافه کردند که نمایندهٔ عدد رینولدز برای فاز بخار است. جالب توجه است، نتایج نشان می دهد که تأثیر استفاده از عدد رینولدز در فاز بخار در شار حرارتی و فشار کم بسیار قابل توجه است. علاوه بر این، آنها نتیجه گرفتند که عدد رینولدز بخار در کیفیتهای بالا به طور قابل توجهی در ضریب انتقال حرارت تأثیر می گذارد.

یان و همکاران^۸ [۱۹] یک مطالعهٔ تجربی بر روی جوشش جریانی مادون سرد آب در یک لوله عمودی ۹ میلی متری انجام دادند. آنها جریان را تحت شار حرارتی و شار جرمی بالا مطالعه کردند. نتایج به دست آمده با روابط پیشین مقایسه شد که نشانگر عملکرد ضعیف این روابط بود. در نتیجه، آنها یک نسخه اصلاح شده از رابطهٔ چن^۹ [۹] را پیشنهاد کردند و موفق به دستیابی به خطای جذر میانگین مربعات ۶/۴۵٪ شدند.

اخیراً، ژانگ و همکاران ۱۰ [۲۰] یک مدل پیش بینی برای یافتن دقیق شار حرارتی بحرانی در جوشش استخری پیشنهاد کرد. آنها مجموعهٔ داده از مطالعات قبلی را برای انجام یادگیری ماشین و یافتن یک مدل پیشبینی قابل استفادهتر در جوشش استخری محمواوری کردهاند. آنها مدلهای مختلفی را برای یافتن بهترین مدل پیشبینی انجام دادند و همان طور که گزارش شده است، ماشین بردار پشتیبانی دقیق رین مدل است. ناگولاپاتی و همکاران ۱۰ [۲۱]

- ⁵ Piasecka
- 6 Strąk and Piasecka
- ⁷ Paul et al.
- ⁸ Yan et al.
- ⁹ Chen
- ¹⁰ Zhang et al.
- ¹¹ Nagulapati et al.

¹ Bennett and Chen

² Kandlikar

³ Bertsch

⁴ Fang

دادههای عددی و تجربی را روی حبابهای مادون سرد متراکم جمعآوری کردند و رگرسیون خطی و رگرسیون فرآیند گاوسی را برای پیش بینی تابع هدف انجام دادند. آنها همچنین مدل پیش بینی شده خود را با استفاده از دادههای دیده نشده، صحت سنجی کردند. علاوه بر این، آنها به این نتیجه رسیدند که بهترین رویکرد برای دقت مدل پیش بینی، استفاده از رویکرد یادگیری ماشین همراه با دادههای حاصل با استفاده از روش دینامیک سیالات محاسباتی است. بارد و همکاران ⁽ [۳۴] همچنین با استفاده از انواع روشهای یادگیری ماشین، مدلهای پیش بینی کننده را برای پیش بینی ضریب انتقال حرارت پیشنهاد کردند. دادههای که مدلهای آنها از آنها آموزش داده شدهاند، اساساً از مطالعات تجربی جمعآوری شده است. آنها توانستند بهترین نتیجه را از ماشین بردار پشتیبان بگیرند که در آن میانگین درصد خطای مطلق ۱۱/۲٪ را مشاهده کردند.

همانطور که قبلا ذکر شد، استفاده از روش مبتنی بر یادگیری ماشین به تدریج در پدیدههای پیچیدهتری مانند جوشش اجرا میشود. با این حال، نقطه ضعف اصلی پیادهسازیهای قبلی این است که آنها از خود الگوریتم استفاده کردهاند و از تمام جنبههای دیگر علم داده مانند فرآیند انتخاب پارامتر، طرح آزمایشی و بهینهسازی هایپرپارامترها غفلت کردهاند.

اگرچه فعالیتهای تحقیقاتی متعددی در مورد استفاده از شبکههای عصبی مصنوعی در جریان دوفازی وجود دارد، هیچ مطالعهای که هم ویژگیهای حرارتی متوسط و محلی جریان جوشش مادون سرد و هم دینامیک حباب آن را پوشش دهد وجود ندارد. در مطالعۀ حاضر، هدف ما این است که این شکاف را با انجام شبیه سازی عددی اکسی سیمتریک کامل از جوشش جریانی مادون سرد در آب خالص برطرف کنیم. از این رو شبیه سازی در طیف گستردهای از شرایط مرزی اعم از از فشار، شار حرارتی، شار جرمی، زبری سطح و دمای مادون سرد ورودی، انجام شده و سپس با استفاده از نتایج حاصل از شبیه سازی های ذکر شده، مدل های شبکۀ عصبی مصنوعی برای پیش بینی دقیق مقادیر ضریب انتقال حرارت محلی و متوسط، کسر حجمی بخار، محلی و متوسط دمای دیوارۀ محلی و متوسط، قطر جدایش حباب، فرکانس جدا شدن حباب، زمان انتظار جدا شدن حباب و چگالی هسته های جوانه زنی ارائه شده است.

روش انجام شبيهسازي

در این مطالعه، از مدل دو فازی اویلر⊣ویلر استفاده شده است که در آن آب و بخار مایع به ترتیب به عنوان جریان پیوسته و پراکنده در نظر گرفته می شوند. در مدل اویلر –اویلر، معادلات بقای هر فاز به طور جداگانه حل می شوند. علاوه بر این، نیروهای بین فازی با اضافه کردن شرایط انتقال جرم بین فازی در نظر گرفته می شوند. در مدل اویلر –اویلر، هر دو فاز بر روی یک سیستم مختصات ثابت جهانی توصیف می شوند. یعنی حباب ها در مکان و زمان ردیابی نمی شوند. در عوض، توزیع خواص فاز ذرات در نظر گرفته شده است. در این مدل، یک معادلهٔ انتقال برای کسر حجمی اضافه می شود که بعداً در کار حاضر بررسی می شود.

معادلات حاكم

همانطور که قبلاً ذکر شد، مدلسازی دینامیک سیالات محاسباتی پیشنهادی از مدل چند فازی اویلری با اضافه کردن معادلات انتقال حرارت و ترم منبع در معادلات بقا استفاده میکند که برای هر فاز تحلیل میشوند. معادلات پیوستگی فازهای مایع و بخار [۲۲] به شرح زیر است:

$$\frac{\partial(\rho_l \alpha_l)}{\partial t} + \nabla . \left(\rho_l \alpha_l u_l\right) = \Gamma_{lg} \tag{1}$$

¹ Bard et al.

$$\frac{\partial(\rho_g \alpha_g f_i)}{\partial t} + \nabla .(\rho_g \alpha_g u_g) = S_i - f_i \Gamma_{\text{lg}}$$
(Y)

که در آن $\rho_i \circ \rho_s \circ \rho_i \circ \rho_s \circ \mu_s \circ$

$$\frac{\partial(\rho_l \alpha_l u_l)}{\partial t} + \nabla (\rho_l \alpha_l u_l u_l) = -\alpha_l \nabla P + \alpha_l \rho_l g + \nabla [\alpha_l \mu_l^e (\nabla u_l + (\nabla u_l)^T)] + (\Gamma_{lg} u_g - \Gamma_{gl} u_g) + F_{lg}$$
(^(*))

$$\frac{\partial(\rho_g \alpha_g u_g)}{\partial t} + \nabla (\rho_g \alpha_g u_g u_g) = -\alpha_g \nabla P + \alpha_g \rho_g g + \nabla [\alpha_g \mu_g^e (\nabla u_g + (\nabla u_g)^T)] + (\Gamma_{gl} u_l - \Gamma_{lg} u_g) + F_{gl} \tag{f}$$

که در آن، $F_{gl} = -F_{gl}$ نیروهای اعمال شده به هر فاز هستند. رابطهٔ بین این دو نیرو $F_{gl} = -F_{gl}$ است. نرخ انتقال جرم F_{gl} عمدتاً به دلیل تقطیر است و G_{gl} نرخ تولید بخار است. به طور دقیقتر، Γ_{gl} مجموع جرم حباب هایی است که از سطح گرمایش جدا می شوند. معادلات انرژی [۲۲] برای هر دو فاز به شرح زیر است:

$$\frac{\partial(\rho_l \alpha_l H_l)}{\partial t} + \nabla . \left(\rho_l \alpha_l u_l H_l\right) = \nabla \left[\alpha_l k_l^e (\nabla T_l)\right] + \left(\Gamma_{gl} H_l - \Gamma g_{lg}\right) \tag{(b)}$$

$$\frac{\partial(\rho g \alpha_g H_g)}{\partial t} + \nabla (\rho_g \alpha_g u_g H_g) = \nabla [\alpha_g k_g^e (\nabla T_g)] + (\Gamma g_{gl_{l_{lg}}}$$
(\$

که در آن، μ_s ، μ_i ، μ_s ، μ_i ، μ_s و k_s به ترتیب ویسکوزیته دینامیکی مایع، آنتالپی مایع ویسکوزیته دینامیکی بخار، آنتالپی بخار، ضریب هدایت حرارتی مایع و ضریب هدایت حرارتی بخار هستند. پارامترهای انتقال جرم [۲۲] به شرح زیر میباشند.

$$\Gamma \frac{ha_{if}T_{sub}}{h_{fg}}_{lg} \tag{Y}$$

$$\Gamma_{gl} = \frac{Q_e}{h_{fg}} \tag{(A)}$$

مدل رنز و مارشال ^۱ [۲۳] برای محاسبه ضریب انتقال حرارت در فاز مایع استفاده میشود. نیروی پسا بین دو فاز با مدل ایشی و زوبر ^۲ [۲۴] اندازه گیری میشود.

¹ Ranz and Marshal

² Ishii and Zuber

مدل پارتیشن بندی شار حرارتی برای تعیین شار حرارتی منتقل شده به سیال از مدل کورول و پودوسکی^۱ [۲۵] استفاده میشود. طبق مدل آنها، شار حرارتی از سطح بخاری از طریق سه مکانیسم تبخیر، کوئنچ و همرفت به سیال منتقل میشود:

$$q = q_e + q_q + q_c \tag{9}$$

هر یک از این اجزا به صورت زیر فرموله شده میشوند.

$$q_e = \frac{\pi}{6} d_w^3 \rho_g f n_a h_{fg} \tag{1.}$$

$$q_q = \frac{2}{\sqrt{\pi}} f A_q \sqrt{t_w \lambda_l \rho_l c_{p,l}} (T_w - T_l) \tag{11}$$

$$q_c = A_c St \rho_l c_{p,l} u_l (T_w - T_l) \tag{17}$$

که در آن d_w ، f، d_w ، h_a ، h_a ، و A_a ، و A_a ، و A_a ، و A_a ، و حباب، چگالی محل فعال، زمان انتظار حباب، و مساحت کسری از سطح بخاری تحت همرفت و خاموش شدن هستند. با توجه به پیچیدگی ذاتی دینامیک حباب، این پارامترها به طور کلی به صورت تجربی فرموله می شوند. چگالی محل هسته زایی فعال توسط مدل لمارت و چاوالا^۲ [۲۶] تعیین می شود.

$$n_a = (185T1.805_{sup})$$
 (17)

که در آن T_{sup} دمای فوق گرما دیوار است که معادل $T_{sup} = T_w - T_{sat}$ است. قطر خروج حباب با رابطهٔ تولوبینسکی و کوستانچوک 7 [77] محاسبه می شود.

$$d_w = min(0.6 \exp(\frac{-\Delta T_{sub,Lw}}{45}), 1.4) \tag{14}$$

که در آن $\Delta T_{sub,Lw}$ دمای مادون سرد مایع است. از رابطه کول[†] [۲۸] برای محاسبهٔ فرکانس خروج حباب استفاده می شود:

$$f = \sqrt{\frac{4g(\rho_l - \rho_g)}{3d_w\rho_l}} \tag{10}$$

¹ Kurul and Podowski

² Lemmert and Chawla

³ Tolubinsky and Kostanchuk

⁴ Cole

در نهایت، زمان انتظار حباب، که فاصله بین خروج و ظهور یک حباب در همان محل هستهزایی است، توسط مدل کورول و پودوسکی محاسبه میشود [23]:

$$t_w = \frac{0.8}{f} \tag{19}$$

هندسه و شرایط مرزی

همانطور که گفته شد، جوشش جریانی مادون سرد آب خالص در یک کانال کوچک شبیه سازی شده است. هندسه لوله در شکل ۱ نشان داده شده است که در آن سیال با دمای مادون سرد ورودی و سرعت ورودی وارد لوله می شود. سپس به طور مداوم گرم می شود. شرط عدم لغزش بر روی دیوارها اعمال می شود. شبیه سازی های اکسی سیمتریک برای مقادیر مختلف فشار کاری، شار حرارتی، شار جرمی و دمای مادون سرد سیال ورودی انجام می شود.

شکل ۱. هندسهٔ مورد مطالعه و شرایط مرزی آن

استقلال از شبکه و اعتبارسنجی دادههای عددی

برای مطالعهٔ وابستگی نتایج عددی به اندازه شبکه حل نیاز به انجام استقلال از شبکه است. پارامترهای میانگین کسر حجمی بخار و دمای سیال در اندازههای مختلف شبکه حل در امتداد لوله به دست آمده است. شکل ۲-الف نیز میانگین کسر حجمی بخار را در طول لوله را نشان میدهد. در شکل ۲ب، دمای میانگین سیال در طول لوله را نشان میدهد. میانگین دمای شعاعی برای اندازههای مختلف شبکه در شکل ۲ج نشان داده شده است. با مقایسهٔ نتایج، پس از اندازه شبکه ۲۰۰۳ تقریباً هیچ گونه تغییری با تغییر اندازه شبکه ایجاد نمی شود و در نتیجه، اندازه عنصر انتخاب شده برای شبیهسازیها ۲۰۰۳ است.

شکل ۲. مقایسهٔ میانگین (الف) دمای سیال در طول لوله، (ب) کسر حجمی بخار در طول لوله و (ج) دمای سیال در امتداد شعاع لوله با اندازههای عناصر مختلف برای اولین مورد اعتبارسنجی بار تالومج و همکاران [۲۹]

برای اعتبارسنجی دادههای عددی در مطالعهٔ حاضر، دادههای تجربی بارتالومج و همکاران^۱ [۲۹] و روحانی و اکسلسون^۲ [۳۰] استفاده می شود. نقاط داده انتخاب شده برای اعتبار سنجی در جدول ۱ ارائه شده است.

کیس ولیدیشن	فشار (MPa)	شار جرمی (<u>kg</u> m ² s)	شار حرارتی (<u>لاw</u>) m ²)	دمای مادون سرد (K)	قطر / سطح مقطع (cm)
(1)[79]	۴.۵	٩٠٠	۵۷۰	۵۸.۲	1.04
(٢) [٣٠]	0.017	٩٠۶	495.0	17.0	•.781×7.04
(٣) [٣٠]	۶.۸۹	۸۷۷.۵	498.0	17.1	•.781×7.04

جدول ۱. نقاط داده انتخاب شده برای اعتبارسنجی شبیهسازیهای عددی

شکل ۱۳لف و شکل ۳ب نشان میدهد که نتایج عددی به خوبی با نتایج تجربی مورد (۱) مقایسه میشود. شکل ۱۳لف میانگین دمای آب و دمای دیوار را نشان میدهد. همانطور که مشاهده میشود، در حالی که میانگین دمای آب در طول لوله رشد میکند، دمای دیواره تقریباً بدون تغییر باقی میماند. این نشان میدهد که مطالعهٔ حاضر ناحیه پیش

¹ Bartolomei et al.

² Rouhani and Axelsson

از خشک شدن را در نظر میگیرد، در غیر این صورت، افزایش قابل توجهی در دمای دیوار مشاهده میکردیم. علاوه بر این، شکل ۳ب نشان میدهد که رویکرد عددی در مطالعهٔ حاضر قادر به مدل سازی دقیق شروع جوشش در این مورد است. علاوه بر این، به منظور اعتبار سنجی بهتر شبیهسازیهای عددی، دو مورد تجربی دیگر با نتایج مطالعه حاضر مقایسه شده است. واضح است که نتایج تجربی [۳۰] نیز با نتایج تحقیق حاضر تطابق زیادی دارد. شکل ۳ج و ۳د مقایسه کسر حجمی بخار را در موارد (۲) و (۳) نشان میدهد. علاوه بر این، خطوط دمای آب و کسر حجمی بخار در شکل ۳ و شکل ۳و برای تجسم بهتر هندسه مطالعه حاضر ارائه شده است. واضح است در طول لوله دمای آب افزایش مییابد. همچنین، تولید بخار به وضوح در شکل ۳ه مشخص شده است.

شکل ۳. مقایسهٔ مقادیر تجربی و عددی (الف) میانگین دمای آب و دمای دیواره برای مورد (۱)، کسر حجم بخار در طول لوله برای (ب) مورد (۱)، (ج) مورد (۲)، (د) مورد (۳)، (ه) کانتور دمای آب، و (و) کانتور کسر حجمی بخار در طول لوله

مجموعه دادهای متشکل از ۴۰۸ شبیهسازی عددی جوش جریان مادون سرد با طیف گستردهای از شرایط مرزی برای ثبت کامل ویژگیهای فیزیک جریان تولید میشود. پوشش پارامتر به شرح زیر است:

- سیال کاری: آب
- فشار: 0.9*MPa* < *P* < 6.8*MPa*
- $650 \frac{kg}{(m^2 s)} < m < 1400 \frac{kg}{(m^2 s)}$ شار جرمی: $0.35 \frac{MW}{m^2} < q < 2.0 \frac{MW}{m^2}$ شار حرارتی: شار حرارتی:
 - دمای ساب خنک: 32K < T_{sub} < 60K -

هدف از این مطالعه بررسی اثرات شرایط مرزی مختلف بر جریان جوش و متعاقبا ساخت و بهینهسازی یک شبکهٔ عصبی مصنوعی برای پیش بینی دقیق مقادیر هدف ذکر شده می باشد. اثرات «معماری های مدل» مختلف برای کشف بهترین مدل شبکهٔ عصبی برای هر کمیت هدف مورد مطالعه قرار می گیرد. پارامترهای متوسط و محلی هر دو مورد بررسی قرار می گیرند تا درک بهتری از تفاوت ویژگیهای جریان در هر بخش از لوله به دست آوریم. برای ارزیابی مناسب مدلهای پیشنهادی، کسری از نقاط داده از فرآیند آموزش حذف می شوند و از آنها برای آزمایش این که مدلها چگونه می توانند مقادیر مورد نظر را پیش بینی کنند، استفاده می شوند.

نتايج و بحث

ما دو دسته از نتایج را ارائه می کنیم: نتایج شبیهسازیهای عددی و نتایج حاصل از مدلهای مبتنی بر شبکهٔ عصبی مصنوعی. علاوه بر این، برای اطمینان از معتبر بودن دادهها، تأیید صحت دادههای استخراج شده بر اساس نتایج تجربی ارائه میشود.

برای سادهتر کردن مقایسه، مطالعات موردی خاصی انتخاب شده و در سراسر این مطالعه استفاده میشود. جدول ۲ مطالعات موردی ذکر شده را ارائه میکند.

		-		
مطالعه موردی	فشار (MPa)	$(rac{kW}{m^2})$ شار حرارتی	$(rac{kg}{m^2s})$ شار جرمی	دمای مادون سرد (K)
1	0.9-6.8	0.58	950	60
2	6.8	0.35-1.4	950	32
3	4.0	0.9	650-1400	42
4	0.9	0.35	650	32-60

جدول ۲. مطالعات موردی مورد بررسی در مطالعهٔ حاضر برای آب خالص

دمای دیواره

شکل ۴ تغییرات دمای دیواره را با توجه به فشار، شار گرمایی، شار جرمی و تغییرات دمای مادون سرد ورودی در طول لوله در مطالعات موردی مختلف نشان میدهد.

شکل ۱۴لف تغییرات مطالعهٔ موردی ۱ را با تغییر فشار سیال کاری نشان میدهد. با افزایش فشار، دمای دیواره نیز به دلیل افزایش دمای اشباع سیال افزایش می ابد [۳۱]. علاوه بر این، شروع جوشش در صورتی رخ میدهد که دمای دیواره بالاتر از دمای اشباع سیال باشد [۳۲] که این موضوع در شکل ۱۴لف نشان داده شده است. همین الگو در شکل ۴۰ برای مطالعه موردی ۲ نشان داده شده است. مشاهده می شود که با اعمال شار حرارتی بالاتر به دیواره، دیوار به دمای بالاتری می سد. شکل ۲۴ اثرات شار جرمی را برای مطالعهٔ موردی ۳ نشان می دهد. بدیهی است که با افزایش شار جرمی، دمای دیواره کاهش می یابد. همان طور که مشاهده می شود، هنگامی که شار جرمی ۶۵۰ کیلوگرم بر مترمربع ثانیه است، یک افزایش ناگهانی به سمت انتهای لوله وجود دارد. این مشکل را می توان با اشاره به این که در انتهای لوله همان طور که در شکل ۵ج نشان داده شده است، کسر حجمی بخار برابر با ۱ است. از آنجایی که در حالت پس از کسر حجمی ۹/۰ ضریب انتقال حرارت به دلیل از دست دادن جریان دو فازی به طور قابل توجهی کاهش می یابد، مکانیزم انتقال حرارت کاهش پیدا کرده و دمای دیواره مشاهده می کنیم. شکل ۶ د تأثیر تغییر دمای مادون سرد مایع ورودی را در مطالعه موردی ۴ نشان می دهد. دمای دیواره با افزایش دمای مادون سرد ورودی کاهش می یابد، اگرچه به نظر می رسد این تغییرات در مقایسه با سایر عوامل مؤثر، ناچیز است. باسو و همکاران ^۱ [۳۳] همچنین این تغییر را با تمرکز بیشتر بر تراکم هسته جوانه زنی مشاهده کردند و نتایج آنها روند در شکل ۴ د را تأیید می کند.

شکل ۴. مقایسهٔ دمای دیواره در (الف) مطالعهٔ موردی ۱ با فشارهای مختلف، (ب) مطالعهٔ موردی ۲ با شارهای حرارتی مختلف، (ج) مطالعهٔ موردی ۳ با شارهای جرمیمختلف و (د) مطالعهٔ موردی ۴ با دماهای مادون سرد مختلف

کسر حجمی بخار

شکل ۵ اثرات پارامترهای مختلف را بر کسر حجمی بخار نشان میدهد. همانطور که در شکل ۵الف مشاهده می شود، افزایش فشار به طور معکوس بر فرآیند تولید بخار تأثیر می گذارد. دلیل این امر این است که با افزایش فشار، دمای اشباع نیز افزایش می یابد. در نتیجه، بیشتر شار حرارتی به افزایش دمای سیال اختصاص داده می شود تا این که

¹ Basu et al.

باعث شروع جوشش شود. شکل ۵ب اثر شار حرارتی را بر کسر حجمی بخار در طول لوله نشان میدهد. بدیهی است که با افزایش شار حرارتی اعمال شده به دیواره لوله، کسر حجمی بخار به طور قابل توجهی افزایش مییابد. با این حال، در دو مورد، روند افزایشی متوقف و کاهش مییابد. این معمولاً زمانی اتفاق میافتد که الگوی جریان به جریان اسلاک تغییر کند که در این صورت نرخ تولید بخار کاهش مییابد [۳۴]. شکل ۵ج و شکل ۵د نشان میدهد که افزایش شار جرمی و دمای مادون سرد ورودی به طور معکوس بر تولید بخار تأثیر می گذارند. شایان ذکر است که در شکل ۵۵ با افزایش دمای مادون سرد ورودی، شروع جوشش به تأخیر می افتد.

شکل ۵. مقایسهٔ کسر حجمی بخار در (الف) مطالعهٔ موردی ۱ با فشارهای مختلف، (ب) مطالعهٔ موردی ۲ با شارهای حرارتی مختلف، (ج) مطالعهٔ موردی ۳ با شارهای جرمیمختلف و (د) مطالعهٔ موردی ۴ با انواع مختلف دمای مادون سرد

روش انتخاب مدل شبكه عصبي

پس از جمعآوری دادههای شبیهسازی شده، نیاز به یک مرحله پردازش داده است. به طوری که دادههایی که جوشش در آنها رخ نداده حذف شوند. پس از مرحله پردازش، به بررسی تعداد دادهها و بهینه سازی فراپارامترها پرداخته میشود. فرآیند انتخاب بهترین مدل برای پارامتر هدف دمای دیواره در آب خالص به عنوان مثال در ادامه تشریح شده است.

مجموعه دادهٔ دمای دیوارهٔ محلی از ۱۱۴۴ داده عددی تشکیل شده است. مجموعهٔ دادهها به نقاط دادههای آموزشی و آزمون با نسبت تقسیم ۷۰٪-۳۰٪ تقسیم شده است که منجر به ۸۰۰ نقطه دادهٔ آموزشی و ۳۴۴ نقطه دادهٔ آزمون میشود. مرحلهٔ بعدی تعیین تعداد لایههای پنهان است. پرکاربردترین الگو برای انتخاب تعداد لایههای پنهان استفاده از سری ² است که با ۳۲ نورون شروع میشود. برای شروع فرآیند، تعداد نورونها و تعداد لایههای پنهان باید بررسی شوند زیرا اجزای اصلی شبکه عصبی هستند. جدول ۳ نتایج را برای تعداد مختلف نورونها و لایههای پنهان با استفاده از از تابع فعالیت ReLU برای همهٔ لایهها ارائه میکند.

رديف	پارامترهای ورودی	الگوی لایههای پنهان	درصد میانگین خطای مطلق	ضريب تعيين
١	$P, q, \mathcal{M}, T_{sub}, X_{in}$	(٣٢)	١	•.78%
٢	$P, q, \mathcal{M}, T_{sub}, X_{in}$	(47,84)	١	•.14%
٣	$P, q, \mathcal{M}, T_{sub}, X_{in}$	(87,54,87)	١	•.14%
۴	$P, q, \mathcal{M}, T_{sub}, X_{in}$	(77,54,54,77)	١	•.14%
۵	$P, q, \mathcal{M}, T_{sub}, X_{in}$	(٣٢,۶۴,١٢٨,۶۴,٣٢)	١	•%
۶	$P, q, \mathcal{M}, T_{sub}, X_{in}$	(***,%*,1**,1**,%**)	١	•.14%
Y۴	$P, q, \mathcal{M}, T_{sub}, X_{in}$	(٣٢,۶۴,١٢٨,٢۵۶,١٢٨,۶۴,٣٢)	١	•.11%
٨	$P, q, \mathcal{M}, T_{sub}, X_{in}$	(***,5*,1**,*\$5,*\$5,1**,5*,***)	١	•.٣۶%
٩	$P, q, \mathcal{M}, T_{sub}, X_{in}$	(87,88,178,788,817,788,178,88,87)	١	•.18%
		* مدل انتخاب شده		

جدول ۳. مقایسه دقت مدلهای پیشبینی برای پارامترهای ورودی ثابت و ترکیبهای مختلف لایههای پنهان

بدیهی است که با افزایش تعداد نورونها و تعداد لایههای پنهان، مدل دقیق تر می شود. با این حال، پس از رسیدن به بالاترین مقدار این بهبود متوقف شده، و یک الگوی مخالف مشاهده می شود زمانی که برازش بیش از حد بدهد. بنابراین مدل انتخابی (۳۲,۶۴,۱۲۸,۲۵۶,۱۲۸,۶۴,۳۲) می باشد. پس از انتخاب تعداد لایههای پنهان، تأثیر توابع مختلف فعالیت برای لایه خروجی در جدول ۴ بررسی شده است.

				0, .
رديف	الگوی لایههای پنهان	تابع فعاليت لاية خروجي	درصد میانگین خطای مطلق	ضريب تعيين
١	(87,84,178,788,178,84,87)	Linear	١	•.17%
۲*	(87,84,178,788,178,84,87)	ReLU	١	•.11%
٣	(87,84,178,788,178,84,87)	Sigmoid	١	•.14%
		* مدل انتخاب شده		

جدول ۴. پیش بینی مدل شبکهٔ عصبی برای مدل ثابت و توابع فعال سازی مختلف برای لایهٔ خروجی

در نتیجه، تابع فعال سازی ReLU برای دمای دیوارهٔ محلی استفاده میشود. یکی دیگر از عناصر کمک کننده در معماری مدل، اندازه دسته است، به عنوان مثال، تعداد نقاط دادهای که از طریق فرآیند پیشخور قبل از شروع انتشار پشت سر میگذرد. به عبارت دیگر، اندازهٔ دستهٔ تعداد نقاط دادهای است که قبل از بهروزرسانی وزنها و بایاسها در شبکه عصبی پردازش میشوند. طبق جدول ۵، میانگین خطای مطلق هر دو اندازه دسته ۸ و ۱۶ یکسان است. با این حال، اندازهٔ دستهٔ انتخاب شده ۲۹ یعنان می معای منای مطلق هر دو اندازه دسته ۸ و ۱۶ یکسان است. با این

جدول ۵. پیش بینی مدل شبکهٔ عصبی برای تعداد ثابتی از لایههای پنهان و اندازه دستههای مختلف

رديف	الگوی لایههای پنهان	اندازه دسته	درصد میانگین خطای مطلق	ضريب تعيين
١	(87,88,178,788,178,88,87)	٢	١	•. ٢٢ %

رديف	الگوی لایههای پنهان	اندازه دسته	درصد میانگین خطای مطلق	ضريب تعيين
۲*	(***,%*,1**,**%,1**,%*	۴	١	•.18%
٣	(***,%*,1**,**%,1**,%**,***)	٨	١	•.11%
۴*	(87,88,178,788,178,88,87)	18	١	•.11%
۵	(***,%*,1**,**%,1**,%**,***)	٣٢	١	•.18%
۶	(***,%*,1**,**%,1**,%**,***)	54	١	•.18%
	٥	* مدل انتخاب شد		

در نهایت، همان طور که در جدول ۶ نشان داده شده است، تعداد دورهها با یکدیگر مقایسه شده است. بهترین انتخاب مدلی با ۲۰۰۰۰ دوره است. دلیل انتخاب ۲۰۰۰۰ در دورههای ۳۰۰۰۰ یا بالاتر با وجود میانگین خطای مطلق یکسان این است که هزینههای محاسباتی در این حالت بسیار کمتر از دورههای بعدی است.

جدول ۶. پیش بینی مدل شبکهٔ عصبی برای تعداد ثابتی از لایههای پنهان و تعداد دورههای مختلف

رديف	الگوی لایههای پنهان	تعداد دورهها	درصد میانگین خطای مطلق	ضريب تعيين
١	(***,\$*,1**,**\$,1**,\$*,***)	١,	•.11%	١
٢	(***,\$*,1**,***,1**,\$*,***)	۲,۰۰۰	•.1•%	١
٣	(***,\$*,1**,**\$,1**,\$*,***)	۵,۰۰۰	•.•A %	١
۴	(***,\$*,1**,***,1**,\$*,***)	۱۰,۰۰۰	۰.۱۳%	١
۵*	(82,54,122,205,122,54,82)	۲۰,۰۰۰	۰.۰۷%	١
۶	(87,84,178,788,178,84,87)	۳۰,۰۰۰	•.•v %	١
٧	(***,\$*,1**,***,1**,\$*,***)	۴۰,۰۰۰	•.•V %	١
٨	(87,88,178,788,178,88,87)	۵۰,۰۰۰	•.•V %	١
		* مدل انتخاب شده		

نتایج مدلهای انتخابی برای آب خالص

بدیهی است که بهترین انتخاب برای فراپارامترها لزوماً عمیقترین شبکه عصبی یا کندترین مدل نیست، بنابراین منطقی است که جستجو برای بهترین معماری مدل قبل از انتخاب مدل نهایی انجام شود. این روش انتخاب برای شناسایی بهترین معماری مدل برای تک تک توابع هدف در این مطالعه انجام میشود. مدلهای انتخابی نهایی برای همه مقادیر مورد نظر در آب خالص در جدول ۷ ارائه شدهاند. این مدلها بهترین عملکرد را در بین موارد بررسی شده به دست میآورند.

تابع هدف	پارامترهای ورودی	مدل شبکه عصبی	تعداد دورهها	اندازه دسته	تابع فعاليت لاية خروجي
دماي ديواره ميانگين	P,q,m,T_{sub}	(178,84,87)	۴۰,۰۰۰	٣٢	ReLU
کسر حجمی بخار میانگین	P,q,m,T_{sub}	(208,128,84,77)	۳۰,۰۰۰	٨	ReLU

جدول ۷. مدلهای انتخاب شده نهایی برای توابع هدف مختلف

تابع هدف	پارامترهای ورودی	مدل شبکه عصبی	تعداد دورهها	اندازه دسته	تابع فعاليت لاية خروجي
ضریب انتقال حرارت میانگین	$P, q, \mathfrak{M}, T_{sub}$	(788,178,84,87)	۳۰,۰۰۰	18	ReLU
دمای دیواره محلی	$P,q, \mathcal{M}, T_{sub}, X_{in}$	(87,88,178,788,17 8,88,87)	۲۰,۰۰۰	18	ReLU
کسر حجمی بخار محلی	$P, q, \mathfrak{M}, T_{sub}, X_{in}$	(171,54,87)	۱۰,۰۰۰	٨	Linear
ضریب انتقال حرارت محلی	$P, q, \mathfrak{M}, T_{sub}, X_{in}$	(87,98,87)	۲۰,۰۰۰	18	ReLU

ارزیابی عملکرد مدلهای شبکهٔ عصبی در آب خالص

ضريب انتقال حرارت

برای میانگین ضریب انتقال حرارت از ۳۴۸ نقطه داده استفاده شده است. این مجموعه داده به ۲۴۳ نقطهٔ داده برای آموزش و ۱۰۵ نقطه داده برای آزمایش مدل تقسیم شده است. شکل ۶الف ضریب انتقال حرارت پیش بینی شده را در برابر نتایج عددی برای ۱۰۵ نقطهٔ داده تست نشان میدهد. مدل شبکهٔ عصبی پیشنهادی قادر به دستیابی به میانگین خطای مطلق ۱/۲۷ درصد و ضریب تعیین ۱/۹۷ است.

مجموعه دادههای ضریب انتقال حرارت محلی از ۱۱۴۴ نقطه داده تشکیل شده است. این مجموعهٔ داده به ۸۰۰ نقطهٔ داده برای آموزش و ۳۴۴ نقطهٔ داده برای آزمایش تقسیم شده است. شکل ۶ب پیش بینی مدل ضریب انتقال حرارت محلی را برای ۳۴۴ نقطه داده تست نشان می دهد. نتایج استخراج شده نشان می دهد که این مدل قادر است میانگین خطای مطلق ۲/۱۲٪ و ضریب تعیین ۹۴/۰ را به دست آورد. واضح است که انحرافات از حالت ایده آل بیشتر از حالت متوسط است و به همین دلیل است که میانگین خطای مطلق در حالت محلی بزرگتر است. در هر دو مورد، خطوط سبز (یعنی خطوط رگرسیون خطی) تا حد معقولی شبیه به حالت ایده آل هستند، که نشان می دهد مدل ها چقدر دقیق هستند.

کسر حجمی بخار

پیش بینی های مدل شبکهٔ عصبی برای کسر حجمی بخار متوسط و محلی به ترتیب در شکل ۷الف و ۷ب ارائه شده است. در مورد کسر حجمی متوسط بخار در شکل ۷الف، به نظر می سد که مدل عملکرد خوبی دارد زیرا میانگین خطای مطلق و ضریب تعیین به ترتیب ۱/۳۳٪ و ۱۹۹۹ است. شکل ۷ب نتیجه شبکهٔ عصبی را برای کسر حجمی بخار محلی نشان میدهد که در آن میانگین خطای مطلق و ضریب تعیین به ترتیب برابر ۱/۸۶٪ و ۱/۹۵ است. مدل کسر حجمی بخار متوسط آنقدر دقیق است که رگرسیون خطی نتایج کاملاً با حالت ایدهآل مطابقت دارد. با این حال، برای کسر حجمی بخار محلی، یک انحراف جزئی از حالت ایدهآل وجود دارد.

شکل ۶. پیش بینی مدل شبکهٔ عصبی برای (الف) ۱۰۵ نقطهٔ داده ضریب انتقال حرارت میانگین برای الگوی لایهٔ پنهان (۲۵۶٫۱۲۸٫۶۴٫۳۳) و پارامترهای ورودی P,q,m,T_{sub} و (ب) ۳۴۴ نقطهٔ داده ضریب انتقال حرارت محلی برای الگوی لایهٔ پنهان (۳۲٬۶۴٬۳۲) و پارامترهای ورودی P,q,m,T_{sub}, X_{in}

دمای دیواره

دمای دیواره یکی از مهمترین پارامترهای فرآیندهای جوشش جریانی است زیرا افزایش غیرقابل کنترل این پارامتر میتواند منجر به فرسودگی شود و در نتیجه سیال از لوله خارج شود و در صورت سمیبودن سیال عواقب فاجعهباری درپیخواهد داشت. بنابراین، مدلی که قادر به پیشبینی دقیق این پارامتر باشد، سودمند میباشد. شکل ۸الف نتایج مدل را برای دمای متوسط دیوار نشان میدهد. این مدل میانگین خطای مطلق برابر ۸۰/۸٪ و ضریب تعیین ۱ را دارد. شکل ۸۰ مقایسهٔ دمای دیوارهٔ محلی پیشبینی شده و عددی را نشان میدهد. از آنجایی که دمای دیواره به شدت به فشار سیال عامل بستگی دارد، چهار دسته از نقاط داده نشان دهندهٔ چهار فشار مختلف هستند. مدل برای این کمیت هدف قادر به دستیابی به میانگین خطای مطلق تا ۰/۰۸٪ و ضریب تعیین ۱ میباشد. غلوه بر این، رگرسیونهای خطی نتایج تطابق خوبی با حالت ایدهآل دارد.

با توجه به مقایسه های صورت گرفته، می توان مشاهده کرد که نتایج به دست آمده با استفاده از روش یادگیری ماشین از دقت بسیار بالایی برخوردار هستند. علاوه بر دقت، هزینهٔ محاسباتی دو روش عددی و روش پیش بینی مدل یادگیری ماشین مورد بررسی قرار گرفته است. هر کدام از شبیه سازی های عددی به طور میانگین مدت زمان ۴۰ دقیقه طول می کشد و در این مطالعه بیشتر از ۴۰۰ شبیه سازی عددی جوشش جریانی مادون سرد رخ داده است. به طور مجموع این تعداد از شبیه سازی ها نیازمند یک ماه هزینهٔ محاسباتی هستند. در حالی که مدل به دست آمده از الگوریتم یادگیری ماشین نیاز به زمان محاسباتی حدود یک ساعت می باشد. در نتیجه، مدل پیش بینی الگوریتم شبکه عصبی به شدت در میزان هزینهٔ محاسباتی صورت گرفته صرفه جویی می کند. این در حالیست که نتایج به دست آمده با دقت بسیار بالایی نیز پیش بینی شده اند.

نتيجهگيري

یک مطالعهٔ عددی اکسی سیمتریک کامل از جوشش جریانی مادون سرد با سیال آب خالص بر اساس رویکرد اویلر-اویلر انجام شده است. شبیهسازیهای عددی در محدودهٔ وسیعی از شرایط مرزی هستند، و شبیهسازیها بهطور یکنواخت در سراسر دامنه توزیع شدهاند که منجر به ۴۰۸ مورد برای آب خالص میشود. اثرات شرایط مرزی مختلف (فشار، شار گرما و دمای مادون سرد) مورد مطالعه قرار گرفت. در ادامه نتایجی از مطالعات شبیهسازیها ارائه شده است. افزایش شار حرارتی سبب افزایش دمای دیواره و کسر حجمی بخار می گردد. بررسی دقیق فراپارامترهای مدلها به منظور یافتن بهترین مدل برای پیشبینی کمیت هدف انجام شد. مدلها برای پیشبینی نقاط دادههای تست استفاده شدند و سپس پیشبینیها با نتایج عددی مقایسه شدند تا عملکرد مدلها را نشان دهند. دقت مدلهای پیشبینی مبتنی بر الگوریتمهای یادگیری ماشین به حدی است که میتوان از آنها به عنوان جایگزین روش عددی و تجربی استفاده نمود. در نتیجه، با این مدلها میتوان در زمان و هزینه به شدت صرفهجویی کرد. در مطالعات آتی میتوان به استفاده از دیگر الگوریتمهای یادگیری ماشین جهت ارائه مدلهای پیشبینی پرداخت. همچنین،انجام تعریف آزمایش قبل از جمعآوری دادهها و استفاده از روشهای آماری جهت انتخاب پارامترهای ورودی در الگوریتمهای یادگیری ماشین نیز میتواند مورد استفاده قرار گیرد.

References

- [1] Celata, G. P., Cumo, M., Mariani, A., & Zummo, G. (2000). Burnout in subcooled flow boiling of water. A visual experimental study. *International Journal of Thermal Sciences*, 39(9-11), 896-908. <u>https://doi.org/10.1016/S1290-0729(00)01175-3</u>
- [2] Lee, J., Jo, D., Chae, H., Chang, S. H., Jeong, Y. H., & Jeong, J. J. (2015). The characteristics of premature and stable critical heat flux for downward flow boiling at low pressure in a narrow rectangular channel. *Experimental Thermal and Fluid Science*, 69, 86-98. <u>https://doi.org/10.1016/j.expthermflusci.2015.07.015</u>
- [3] Sharifi, S., Aligoodarz, M. R., & Rahbari, A. (2022). Thermohydraulic performance of Al2O3water nanofluid during single-phase flow and two-phase subcooled flow boiling. *International Journal of Thermal Sciences*, 179(21-22), 107605. <u>https://doi.org/10.1</u> 016/j.ijthermalsci.2022.107605
- [4] Alimoradi, H., Shams, M., Ashgriz, N., & Bozorgnezhad, A. (2021). A novel scheme for simulating the effect of microstructure surface roughness on the heat transfer characteristics of subcooled flow boiling. *Case Studies in Thermal Engineering*, 24, 100829. <u>https:// /doi.org/10.1016/j.csite.2020.100829</u>
- [5] Steinke, M. E., & Kandlikar, S. G. (2004). An Experimental Investigation of Flow Boiling Characteristics of Water in Parallel Microchannels. *Journal of Heat Transfer*, 126(4), 518-526. <u>https://doi.org/10.1115/1.1778187</u>
- [6] Jige, D., & Inoue, N. (2019). Boiling heat transfer, pressure drop, and flow pattern in a horizontal square minichannel. *International Journal of Heat and Fluid Flow*, 78, 108433. https://doi.org/10.1016/j.ijheatfluidflow.2019.108433
- [7] Schrock, V., & Grossman, L. (1959). Forced convection boiling studies. final report on forced convection vaporization project. University of California, Berkeley Institute of Engineering Research. <u>https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:11699/FUL</u> LTEXT01.pdf
- [8] Bennett, J. (1961). Heat Transfer to Two-Phase Gas-Liquid Systems (Part I, Steam-Water Mixtures in the Liquid Dispersed Region in an Annulus). *Transactions of the Institution* of Chemical Engineers, 39, 113-126. <u>https://cir.nii.ac.jp/crid/1572824498977228800</u>
- [9] Chen, J. C. (1966). Correlation for Boiling Heat Transfer to Saturated Fluids in Convective Flow. Industrial & Engineering Chemistry Process Design and Development, 5(3), 322-329. https://doi.org/10.1021/i260019a023
- [10] Shah, M. (1982, June 24-28). Chart correlation for saturated boiling heat transfer: Equations and further study. Semi-annual meeting of the American Society of Heating, Refrigerating, and Air Conditioning Engineers, Houston, Texas. <u>https://inis.iaea.org/search/search .aspx?orig_q=RN:16045958</u>
- [11] Bennett, D. L., & Chen, J. C. (1980). Forced convective boiling in vertical tubes for saturated pure components and binary mixtures. *American Institute of Chemical Engineers Journal*, 26(3), 454-461. <u>https://doi.org/10.1002/aic.690260317</u>
- [12] Kandlikar, S. G. (1983, July 24-28). An improved correlation for predicting two-phase flow boiling heat transfer coefficient in horizontal and vertical tubes. 21st National Heat

Transfer Conference, Seattle, Washington. <u>https://iifiir.org/en/fridoc/an-improved-</u> correlation-for-predicting-the-two-phase-flow-boiling-heat-6964

- [13] Kandlikar, S. G. (1990). A General Correlation for Saturated Two-Phase Flow Boiling Heat Transfer Inside Horizontal and Vertical Tubes. *Journal of Heat Transfer*, 112(1), 219-228. <u>https://doi.org/10.1115/1.2910348</u>
- [14] Bertsch, S. S., Groll, E. A., & Garimella, S. V. (2009). A composite heat transfer correlation for saturated flow boiling in small channels. *International Journal of Heat and Mass Transfer*, 52(7-8), 2110-2118. <u>https://doi.org/10.1016/j.ijheatmasstransfer.2008.10.022</u>
- [15] Fang, X., Wu, Q., & Yuan, Y. (2017). A general correlation for saturated flow boiling heat transfer in channels of various sizes and flow directions. *International Journal* of Heat and Mass Transfer, 107, 972-981. <u>https://doi.org/10.1016/j.ijheatmasstransf</u> er.2016.10.125
- [16] Piasecka, M. (2015). Correlations for flow boiling heat transfer in minichannels with various orientations. *International Journal of Heat and Mass Transfer*, 81, 114-121. <u>https://doi.org/10.1016/j.ijheatmasstransfer.2014.09.063</u>
- [17] Strąk, K., & Piasecka, M. (2020). The applicability of heat transfer correlations to flows in minichannels and new correlation for subcooled flow boiling. *International Journal* of Heat and Mass Transfer, 158(3), 119933. <u>https://doi.org/10.1016/j.ijheatmasstransfer</u> .2020.119933
- [18] Paul, S., Fernandino, M., & Dorao, C. A. (2021). On the scaling of convective boiling heat transfer coefficient. *International Journal of Heat and Mass Transfer*, 164, 120589. <u>https://doi.org/10.1016/j.ijheatmasstransfer.2020.120589</u>
- [19] Yan, J., Bi, Q., Liu, Z., Zhu, G., & Cai, L. (2015). Subcooled flow boiling heat transfer of water in a circular tube under high heat fluxes and high mass fluxes. *Fusion Engineering* and Design, 100, 406-418. <u>https://doi.org/10.1016/j.fusengdes.2015.07.007</u>
- [20] Zhang, J., Zhong, D., Shi, H., Meng, J. a., & Chen, L. (2022). Machine learning prediction of critical heat flux on downward facing surfaces. *International Journal of Heat and Mass Transfer*, 191, 122857. <u>https://doi.org/10.1016/j.ijheatmasstransfer.2022.122857</u>
- [21] Nagulapati, V. M., S Paramanantham, S., Ni, A., Raman, S. K., & Lim, H. (2022). Machine learning based prediction of subcooled bubble condensation behavior, validation with experimental and numerical results. *Nuclear Engineering and Design*, 393, 111794. <u>http s://doi.org/10.1016/j.nucengdes.2022.111794</u>
- [22] Cheung, S. C. P., Vahaji, S., Yeoh, G. H., & Tu, J. Y. (2014). Modeling subcooled flow boiling in vertical channels at low pressures – Part 1: Assessment of empirical correlations. *International Journal of Heat and Mass Transfer*, 75, 736-753. <u>https://doi.org/10.10</u> 16/j.ijheatmasstransfer.2014.03.016
- [23] Launder, B. E., & Spalding, D. B. (1983). Paper 8 the numerical computation of turbulent flows. In S. V. Patankar, A. Pollard, A. K. Singhal, & S. P. Vanka (Eds.), *Numerical Prediction of Flow, Heat Transfer, Turbulence and Combustion*. Pergamon. https://doi.org/10.1016/B978-0-08-030937-8.50016-7
- [24] Ishii, M., & Zuber, N. (1979). Drag coefficient and relative velocity in bubbly, droplet or particulate flows. *American Institute of Chemical Engineers journal*, 25(5), 843-855. https://doi.org/10.1002/aic.690250513
- [25] Kurul, N., & Podowski, M. Z. (1990, August 19-24). Multidimensional effects in forced convection subcooled boiling. International Heat Transfer Conference Digital Library, Jerusalem, Israel <u>https://www.ihtcdigitallibrary.com/conferences/6ec9fdc764f29109</u>, <u>3b6668e93c4d03e5,1968e4d71e4e45b1.html</u>

- [26] Lemmert, M., & Chawla, J. (1977). Influence of flow velocity on surface boiling heat transfer coefficient. In E. a. G. Hahne, U (Ed.), *Heat Transfer in Boiling*. Academic Press and Hemisphere. <u>https://hero.epa.gov/hero/index.cfm/reference/details/reference.id/8632073</u>
- [27] Tolubinsky, V., & Kostanchuk, D. (1970, August 31 September 5). Vapour bubbles growth rate and heat transfer intensity at subcooled water boiling. International Heat Transfer Conference 4, Paris-Versailles, France. <u>https://ihtcdigitallibrary.com/conferences/0c7</u> <u>302a61c102806,630fd64a6415cdeb,4cba2d0851d6375d.html</u>
- [28] Cole, R. (1960). A photographic study of pool boiling in the region of the critical heat flux. American Institute of Chemical Engineers Journal, 6(4), 533-538. <u>https://doi.org/1</u> 0.1002/aic.690060405
- [29] Bartolomei, G., Brantov, V., Molochnikov, Y. S., Kharitonov, Y. V., Solodkii, V., Batashova, G., & Mikhailov, V. (1982). An experimental investigation of true volumetric vapor content with subcooled boiling in tubes. *Thermal Engineering*, 29(3), 132-135.
- [30] Rouhani, S. Z., & Axelsson, E. (1970). Calculation of void volume fraction in the subcooled and quality boiling regions. *International Journal of Heat and Mass Transfer*, 13(2), 383-393. <u>https://doi.org/10.1016/0017-9310(70)90114-6</u>
- [31] Bergles, A. E., & Rohsenow, W. M. (1964). The Determination of Forced-Convection Surface-Boiling Heat Transfer. *Journal of Heat Transfer*, 86(3), 365-372. <u>https://doi .org/10.1115/1.3688697</u>
- [32] Liu, D., Lee, P-S., & Garimella, S. V. (2005). Prediction of the onset of nucleate boiling in microchannel flow. *International Journal of Heat and Mass Transfer*, 48(25), 5134-5149. <u>https://doi.org/10.1016/j.ijheatmasstransfer.2005.07.021</u>
- [33] Basu, N., Warrier, G. R., & Dhir, V. K. (2002). Onset of nucleate boiling and active nucleation site density during subcooled flow boiling. *Journal of Heat Transfer*, 124(4), 717-728. <u>https://doi.org/10.1115/1.1471522</u>
- [34] Costigan, G., & Whalley, P. B. (1997). Slug flow regime identification from dynamic void fraction measurements in vertical air-water flows. *International Journal of Multiphase Flow*, 23(2), 263-282. <u>https://doi.org/10.1016/S0301-9322(96)00050-X</u>